Gemeente Voorschoten

Aan:	Gemeenteraad
Van:	Portefeuillehouder Schokker
Datum:	25 maart 2025
Onderwerp:	Afdoening toezeggingen nr. 439, 440 en 441 naar aanleiding van de commissie 13 februari '25 agendapunt beleidsplan sociaal domein
Bijlage:	Beleidsplan aangevuld met kolom wettelijk kader nav commissiebehandeling

---

Naar aanleiding van toezegging nr. 439:
'De wethouder zegt toe schriftelijk voor de raadsvergadering terug te komen op de vraag van de VVD over waarom eenzaamheid bij volwassenen benoemd is als prioriteit, terwijl Voorschoten hier in de beleidsagenda niet slecht op scoort.'
Wordt de toezegging afgedaan met:

Het beleidsplan is opgebouwd uit thema's. De thema's zijn verder uitgewerkt. Dit heeft samenvattend geresulteerd in een beleidsagenda met 44 indicatoren met streefwaarden. Zij komen voort uit de gesprekken die zijn gevoerd met partnerorganisaties en/of relevante cijfers waar wij ons beleid op baseren. De beleidsagenda fungeert als richtinggevend handelingskader voor onze inspanningen de komende jaren.

Om enigszins te duiden hoe wij 'scoren' op indicatoren, hebben wij waar mogelijk een regionale benchmark gehanteerd als norm. Dan zien we dat we het op sommige indicatoren relatief beter doen en op andere indicatoren slechter. Soms is de afwijking miniem, soms wat groter. Dit inzicht draagt, net als de input van partnerorganisaties, bij aan beeldvorming.
In de beslispunten is opgenomen wat het college ziet als prioritair per leeftijdsgroep.

De term prioritair betekent dat wij deze onderwerpen, naast onze wettelijke verplichtingen en regionale verantwoordelijkheden op bijvoorbeeld Jeugd, Wmo, Participatiewet en overige wetten die wij uit te voeren hebben, voorrang geven bij de inzet van onze (resterende) capaciteit. Dit is capaciteit die beschikbaar is voor taakvelden als sport, cultuur, welzijn, preventie en gezondheid. Het zijn ook deze taakvelden waar ook een ombuiging op moet worden gerealiseerd van circa € 350.000,-. Dat betekent enerzijds dat we moeten werken met een reëel verwachtingspatroon en gelijktijdig creatieve oplossingen moeten zoeken met onze vrijwilligersorganisaties. Voorschoten heeft een grote en actieve populatie vrijwilligers. Dat kunnen we meer benutten.

De onderwerpen op deze beleidsagenda kunnen worden gezien als de beleidsprioriteiten in het sociaal-maatschappelijk domein voor de komende jaren.

Ten aanzien van eenzaamheid klopt het dat Voorschoten ten opzichte van de regio relatief gezien niet slecht scoort op het gebied van eenzaamheid bij ouderen. Dat is voor ons één, maar niet de enige indicator waarop wij ons baseren. Zowel gemeente als partners (voor)zien, in het licht van vergrijzing en maatschappelijke ontwikkelingen als het losser worden van sociale en familiaire verbanden, een toename van eenzaamheid bij volwassenen. Dat is op zichzelf al een probleem, maar zal ook leiden tot grotere druk op ons zorgstelsel, waaronder ook onze geestelijke gezondheidszorg. Om deze redenen hebben wij het tegengaan van eenzaamheid bij volwassenen opgevoerd op de beleidsagenda.

Naar aanleiding van toezegging nr. 440:
'De wethouder zegt toe inzichtelijk te maken wat de wettelijke en niet-wettelijke taken zijn voor zover dat bijdraagt aan een keuze voor de prioriteiten.'
Wordt de toezegging afgedaan met:

In de bijgevoegde bijlage is aan de beleidsagenda een kolom toegevoegd waarin is aangegeven of er een wettelijke grondslag is of niet. Let wel, een wettelijke grondslag betekent niet per se een wettelijke verplichting voor wat betreft de inspanning die de gemeente wil leveren. Als voorbeeld verplicht de Wet publieke gezondheid gemeenten bij te dragen aan de opzet, uitvoering en afstemming van preventieprogramma's, inclusief gezondheidsbevordering. Denk hierbij aan het voorkomen van alcoholmisbruik en roken bij jongeren. Deze wettelijke grondslag biedt de gemeenteraad meer vrijheidsgraden dan bijvoorbeeld de Jeugdwet gemeenten biedt. Al onze inspanningen in de beleidsagenda hebben een wettelijke grondslag, maar dat betekent niet per definitie dat de wijze waarop wij er invulling aangeven verplicht is.

Naar aanleiding van toezegging nr. 441:
De wethouder zegt toe 'preventie' in het plan begripsmatig te verhelderen.
Wordt de toezegging afgedaan met:

Preventie binnen het sociaal domein is een ruim begrip. Preventie in deze zin draait om het voorkomen van problemen of het verergeren daarvan. Het doel is dat mensen zich gezonder en beter voelen door vroegtijdig in te grijpen en risicofactoren aan te pakken. Grofweg zijn er drie vormen van preventie:

- *Primair gericht op het voorkomen van problemen bij mensen die nog geen hulp nodig hebben. Dit gebeurt door beschermende factoren te versterken.*
- *Secundair gericht op risicogroepen waar al signalen of risicofactoren aanwezig zijn. Het doel is om deze factoren te verminderen en/of te stabiliseren.*
- *Tertiair gericht op mensen die al problemen hebben, met als doel herhaling, terugval of verergering te voorkomen.*

Preventie uit zich veelal in voorlichting en meer collectief gerichte activiteiten maar kan ook uit (lichte) individuele ondersteuning bestaan.
Preventief werken levert een bijdrage aan verkleining van gezondheidsverschillen en probeert sturing te geven aan kostenontwikkeling van (geïndiceerde) zorg.

Bijlage beleidsagenda tbv toezegging commissie

Beleidsagenda Sociaal Domein

Nr.	Thema	Doelgroep	Beleidsindicator	Eenheid	0- meting Voorschoten	Gemiddeld regio	Verschil t.o.v. gemiddelde	Meest postieve score regio gemeente	Minst positieve score regio gemeente	Beleidsdoel	Meetbaar resultaat: streefwaarde	wettelijke basis	Dit gaan wij doen: acties
1	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Alcoholgebruik jongeren	% jongeren dat recent alcohol heeft gedronken	29%	26%	-3%	17%	34%	Minder middelengebruik onder jongeren	26%	Wet publieke gezondheid, taken wettelijk deel	- Opstellen en uitvoeren van een Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik (met OOV) en aansluiten bij de landelijke campagne Ziet Drinken, Doet Drinken - Plan van aanpak op middelengebruik door jeugd- en jongerenwerk: campagnes en voorlichtingen gericht op jongeren en de rol van de ouders + inzet op talentontwikkeling en vrijetijdsbesteding - Inzet op afstemming inzet jeugd- en jongerenwerk en GGD
2	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Drugsgebruik jongeren	% jongeren dat recent softdrugs heeft gebruikt	11,8%	9,8%	-2%	5,3%	16,2%	Minder middelengebruik onder jongeren	9,8%	Wet publieke gezondheid, taken wettelijk deel	- Opstellen en uitvoeren van een Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik (met OOV) - Plan van aanpak op middelengebruik door jeugd- en jongerenwerk: campagnes en voorlichtingen gericht op jongeren en de rol van de ouders + inzet op talentontwikkeling en vrijetijdsbesteding - Inzet op afstemming inzet jeugd- en jongerenwerk en GGD
3	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Roken jongeren	% jongeren dat wekelijks rookt	5,5%	7%	2%	4%	9,2%	Minder middelengebruik onder jongeren	4%	Wet publieke gezondheid, taken wettelijk deel	- Aansluiten bij de landelijke campagne Ziet Roken, Doet Roken en inzetten van GGD-subsidie rookvrije generatie o.a. rookvrije terassen en handhaving rookvrije (sport)omgeving - Plan van aanpak op middelengebruik door jeugd- en jongerenwerk: campagnes en voorlichtingen gericht op jongeren en de rol van de ouders + inzet op talentontwikkeling en vrijetijdsbesteding - Inzet op afstemming inzet jeugd- en jongerenwerk en GGD
4	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Vapen jongeren	% jongeren dat wekelijs vapet	9%	8,9%	-0,1%	4%	11,40%	Minder middelengebruik onder jongeren	4%	Wet publieke gezondheid, taken wettelijk deel	- Opstellen en uitvoeren van een Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik (met OOV) - Aansluiten landelijke campagne Ziet Roken, Doet Roken en inzetten van de GGD-subsidie rookvrije generatie (inzetten voor rookvrije terassen en handhaving rookvrije (sport)omgeving) - Plan van aanpak op middelengebruik door jeugd- en jongerenwerk: campagnes en voorlichtingen gericht op jongeren en de rol van de ouders + inzet op talentontwikkeling en vrijetijdsbesteding - Inzet op afstemming inzet jeugd- en jongerenwerk en GGD

5	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Mentale veerkracht jongeren	% jongeren dat na een moeilijke periode weer snel herstelt	60%	64%	4,0%	71%	60%	Meer jongeren verkeren in goede mentale gezondheid	64%	Wet publieke gezondheid, taken wettelijk deel	- Gala initiatieven uitrollen in 2025: Burgerkr8, Jongeren bij verenigingen (i.s.m. jeugd- en jongerenwerk), Max Vitaal, Begeleid Buitenspelen (op 3 plekken in het dorp), zomer en vakantie activiteiten. - Vanuit het GALA meer initiatieven opzetten die zich richten op het verbeteren van het mentaal welbevinden van jeugdigen. - Inzet door jeugd- en jongerenwerk op talentontwikkeling en vrijetijdsbesteding
6	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Mentale veerkracht jongeren	% jongeren dat stressvolle gebeurtenissen gemakkelijk doorstaat	42%	42%	0%	52%	39%	Meer jongeren verkeren in goede mentale gezondheid	52%	Wet publieke gezondheid, taken wettelijk deel	- We zetten in op het vergroten van de cultuurparticipatie van jongeren (in lijn met de doelstellingen uit de cultuurvisie en uitvoeringsagenda cultuur). We ondersteunen organisaties bij het realiseren/behouden van voldoende (cultureel) aanbod voor deze doelgroep. - Inzet op een betere samenwerking en relatie tussen jeugd- en jongerenwerk en cultuurorganisaties met ondersteuning van Samen Gezond Voorschoten.
7	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Stress onder jongeren	% jongeren dat zeer vaak stress ervaart	55%	49%	-6,0%	39%	57%	Meer jongeren verkeren in goede mentale gezondheid	49%	Wet publieke gezondheid, taken wettelijk deel	- In overleg met partners o.a. cultuur en welzijn hier meer aandacht voor vragen en afspraken over maken en jongeren hierbij betrekken. - Inzet op een betere samenwerking en relatie tussen jeugd- en jongerenwerk en cultuurorganisaties met ondersteuning van Samen Gezond Voorschoten.
8	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Absoluut verzuim (leerling niet ingeschreven op school)	Aantal per 1.000 leerlingen	3,2	4,9	1,7	1,8	11,3	Meer inwoners zonder taal- en ontwikkelingsachterstanden	1,8	Leerplichtwet	Samenwerking RBL en lokaal jeugdveld verder optimaliseren. Verder verbeteren van dekkend aanbod van zorg en onderwijs in de regio.
9	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Relatief verzuim (leerling wel ingeschreven, maar ongeoorloofd afwezig)	Aantal per 1.000 leerlingen	16	26	10	9	38	Meer inwoners zonder taal- en ontwikkelingsachterstanden	9	Leerplichtwet	Het inzetten van een verzuimconsulent per school, afhandelen en handhaven van verzuimmeldingen en gesprekken met ouders.
10	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Vroegtijdig schoolverlaten (VSV)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	1,6%	1,9%	0,3%	1,1%	2,5%	Meer inwoners zonder taal- en ontwikkelingsachterstanden	1,1%	Wet voortgezet onderwijs, Wet educatie en beroepsond	Inzetten op individuele trajectbegeleiding. Uitstroom naar werk, zorg of scholing monitoren.
11	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Thuiszitters	% thuiszitters	1,2%	1,4%	0,2%	0,9%	1,6%	Meer inwoners zonder taal- en ontwikkelingsachterstanden	0,9%	Leerplichtwet	Samenwerking RBL en lokaal jeugdveld verder optimaliseren. Verder verbeteren van dekkend aanbod van zorg en onderwijs in de regio.
12	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	Voorschool	% bereik kinderen met CJG indicatie Voorschool	90%	70%	nb	nb	nb	Meer inwoners zonder taal- en ontwikkelingsachterstanden	95%	Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie	Inzet Peuterconsulent van onze welzijnspartner continueren met als doel een hoger bereik van de doelgroep.
13	Gezond leven en opgroeien	Jeugd	% hulpvragen dat in het preventieve veld kan worden opgelost	% hulpvragen waarop geen indicatie wordt afgegeven	ntb	ntb				Meer jeugdigen worden met preventieve hulp (zonder indicatie) geholpen	ntb	Jeugdwet	
14	Gezond leven en opgroeien	Alle	Laaggeletterheid	% laaggeletterdheid	7%	10%	3%	9%	13%	Meer inwoners zonder taal en ontwikkelingsachterstanden	7%	Wet educatie en beroepsonderwijs	Momenteel zijn er webgelden beschikbaar voor een partner die dit kan oppakken met betrekking tot laaggeletterdheid. De instroom kan geregeld worden via Vluchtelingenwerk Nederland vanuit de Z-route, die uit de begeleiding zijn (duur 1,5 jaar). Er kunnen ook afspraken gemaakt worden met de bibliotheek om bij te dragen aan de instroom.
15	Gezond leven en opgroeien	18-64	Softdrugs volwassenen	% volwassenen dat het afgelopen jaar softdrugs heeft gebruikt	10%	8%	-2%	5%	16%	Minder middelengebruik onder volwassen inwoners	5%	Wet publieke gezondheid	Opstellen en uitvoeren van een Preventie- en Handhavingsplan Middelengebruik (met OOV)
16	Gezond leven en opgroeien	65+	Ziekenhuisopnamen	Aantal ziekenhuisopnamen na valongevallen 65+ per 10.000 inwoners	138	131	-7	104	152	Meer vitale ouderen	104	Wet publieke gezondheid	De ketenaanpak valpreventie verder ontwikkelen door onder andere: het aanbod voor valpreventie breed onder de aandacht te blijven bregen, de keten uit te breiden met meer zorgpartners, valpreventie onderdeel te maken van de welzijnsvisites die worden uitgevoerd vanuit VVE, het aantal screenings te verhogen, de werkgroep valpreventie bestaande uit huisartsen en fysiotherapeuten voor te zetten en doelstellingen te formuleren, en Bewegen op Recept te ontwikkelen en onderdeel te maken van het aanbod en de keten.

17	Gezond leven en opgroeien	18-64	Volwassen mantelzorgers	% volwassen inwoners dat mantelzorg geeft	11%	13%	2%	18%	9%	Meer volwassen inwoners zetten zich in voor een ander en geven mantelzorg	15%	Wet maatschappelijke ondersteuning	De ondersteuning van mantelzorgers versterken door: het huidige mantelzorgnetwerk in kaart te brengen, mals als doel deze te behouden, overbelasting te voorkomen en voordurend de behoefte in kaart te brengen. Huidig ondersteunend aanbod onder de aandacht brengen, zodat mensen weten waar zij terecht kunnen (bij dreigende overbelasting). Ondersteunend aanbod ontwikkelen passend bij behoefte in Voorschoten.
18	Gezond leven en opgroeien	65+	65+ inwoners geven mantelzorg	% 65+ dat mantelzorg geeft	12%	15%	3%	19%	13%	Meer inwoners van 65+ zetten zich in voor een ander	15%	Wte maatschappelijke ondersteuning	De ondersteuning van mantelzorgers versterken door: het huidige mantelzorgnetwerk in kaart te brengen, mals als doel deze te behouden, overbelasting te voorkomen en voordurend de behoefte in kaart te brengen. Wervingscampagne voor het werven van meer maatjes of vrijwilligers, gericht op overnemen van mantelzorg. Huidig ondersteunend aanbod onder de aandacht brengen, zodat mensen weten waar zij terecht kunnen (bij dreigende overbelasting). Ondersteunend aanbod ontwikkelen passend bij behoefte in Voorschoten. O.a meer respijtvoorzieningen (i.s.m. de regio).
19	Gezond leven en opgroeien	18-64	Volwassenen die vrijwilligerswerk verrichten	% 18+ dat vrijwilliger is	25%	26%	1%	32%	19%	Meer inwoners zetten zich belangeloos in voor een ander en de samenleving	26%	Participatiewet en Wet maatschappelijke ondersteunin	We zetten in op het werven en verbinden van vrijwilligers door: de coördinatie op vrijwillige inzet in Voorschoten goed in te richten bij VvE, Werkvingscampagnes voor het werven van nieuwe vrijwilligers, in samenwerking met partners (o.a. via verenigingen en onderwijs) laten we jongeren kennis maken met vrijwilligerswerk via de Maatschappelijke Dienst Tijd (DMT), een verenigingsondersteuner (via Samen Gezond Voorschoten) en de Cultuurcoördinator in te blijven zetten die verenigingen (en dus vrijwilligers) kan helpen bij zaken waar zij tegenaan lopen. We willen ook blijven inzetten op het uitspreken van onze waardering voor vrijwilligers door o.a. het organiseren van de Voorschoten Awards.
20	Gezond leven en opgroeien	65+	65+ vrijwilligers	% 65+ dat vrijwilliger is	30%	31%	1%	38%	26%	Meer inwoners zetten zich belangeloos in voor een ander en de samenleving	31%	Wet maatschappelijke ondersteuning	We zetten in op het werven en verbinden van vrijwilligers door: de coördinatie op vrijwillige inzet in Voorschoten goed in te richten bij VvE, Werkvingscampagnes voor het werven van nieuwe vrijwilligers, in samenwerking met partners (o.a. via verenigingen en onderwijs) laten we jongeren kennis maken met vrijwilligerswerk via de Maatschappelijke Dienst Tijd (DMT), een verenigingsondersteuner (via Samen Gezond Voorschoten) en de Cultuurcoördinator in te blijven zetten die verenigingen (en dus vrijwilligers) kan helpen bij zaken waar zij tegenaan lopen. We willen ook blijven inzetten op het uitspreken van onze waardering voor vrijwilligers door o.a. het organiseren van de Voorschoten Awards.
21	Gezond leven en opgroeien	18-64	% volwassenen dat zich ernstig eenzaam voelt	% volwassenen dat zich ernstig eenzaam voelt	12%	14%	2%	8%	17%	Minder inwoners voelen zich ernstig eenzaam	8%	Participatiewet en Wet maatschappelijke ondersteunin	Inzetten op verhogen van het aantal eenzame mensen dat gebruik maakt van Welzijn op Recept.

22	Gezond leven en opgroeien	65+	65+ die zich ernstig eenzaam voelen	% 65+ dat zich ernstig eenzaam voelt	10%	10%	0%	7%	13%	Minder inwoners voelen zich ernstig eenzaam	7%	Wet maatschappelijke ondersteuning	Inzetten op: het verhogen van het aantal eenzame mensen dat gebruik maakt van Welzijn op Recept, zetten we in op Bewegen op Recept, werken we in 2025 aan een plan Een tegen eenzaamheid, waarbij we streven naar een ketenaanpak tegen eenzaamheid. We gaan ook in gesprek met culturele partners over de rol die zij hierin kunnen vervullen.
23	Gezond leven en opgroeien	65+	65+'ers die gemiddeld 1 wekelijkse activiteit onderneemt	% 65+ dat gemiddeld 1 wekelijkse activiteit onderneemt	71%	74%	3%	19%	30%	Meer inwoners nemen actief deel aan de samenleving	74%	Wet maatschappelijke ondersteuning	Inzetten op de ondersteuning van de buurthuizen en de welzijnsinstelling Voorschoten voor Elkaar. We vragen hen een gevarieerd en op elkaar afgestemd activiteitenaanbod in Voorschoten te genereren dat aansluit op de behoefte van o.a. 65+ inwoners, met daarbij ook aandacht voor het al bestaande culturele aanbod van verenigingen. Ook vragen we VvE en de buurthuizen om 65+ ers te werven voor de activiteiten, dan wel deze als vrijwilligers te helpen organiseren.
24	Leefomgeving	alle inwoners	Nabijheid voorzieningen	afstand in meters tot de basisvoorzieningen (1. huisarts, 2. supermarkt, 3. basisschool, 4. kdv)	700, 800, 600, 500			700, 700, 600, 500	1300, 1300, 1000, 1300	Inwoners kunnen voor de basisvoorzieningen dichtbij huis terecht		n.v.t.	Het huidige voorzieningenniveau in stand proberen te houden.
25	Leefomgeving	18-64	Volwassenen die geen verkoeling kunnen vinden	% inwoners dat geen verkoeling kan vinden (leeftijd 18-64 jaar)	10%	14%	4%	6%	23%	Minder inwoners ondervinden hinder van klimaatveranderingen	6%	Wet publieke gezondheid,	Hitteplan opstellen i.s.m de GGD
26	Leefomgeving	65+	65+'ers die geen verkoeling kunnen vinden	% 65+ dat geen verkoeling kan vinden	12%	12%	0%	7%	17%	Minder inwoners ondervinden hinder van klimaatveranderingen	7%	Wet publieke gezondheid	Hitteplan opstellen i.s.m de GGD
27	Leefomgeving	alle inwoners	Sociaal Economische Status	SES waarde per wijk	11 van 12	geen		0,477	-0,094	Alle wijken hebben een SES waarde boven het Nederlands gemiddelde		n.v.t.	Wijkgericht werken, dus we kijken naar de wijken met de laagste SES en maken een wijkanalyse samen met inwoners en partners om te kijken hoe wij het met elkaar voor inwoners beter kunnen maken
28	Werk, inkomen en schulden	18-64	Inwoners 18-64 met betaald werk	% inwoners 18-64 met betaald werk	84%	83%	-1%	88%	78%	Meer inwoners hebben betaald werk	86%	Participatiewet	De arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal opent een Regionaal Werkcentrum (RWC) in Zoetermeer. Wij organiseren één dag per week een inloop van het RWC in de gemeente Voorschoten. Het RWC biedt één centrale ingang voor dienstverlening voor werkzoekenden binnen de gemeente.
29	Werk, inkomen en schulden	18-64	Inwoners hebben enige of grote moeite met rondkomen	% inwoners 18-64 die enige of grote moeite hebben met rondkomen	14%	19%	5%	13%	22%	Minder inwoners hebben moeite met rondkomen	13%	Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlen	Wij zetten in op de bereikbaarheid en toegankelijkheid van minimaregelingen. Hiervoor vereenvoudigen wij de aanvraag van minimaregelingen. En geven wij maatschappelijke partners inzicht in de beschikbaarheid en voorwaarden van minimaregelingen. Ook onderzoeken wij de mogelijkheden om mee te doen aan de Leidse Sleutelpas. Wij brengen de minimaregelingen daarnaast onder de aandacht tijdens de aanvraag van een algemene uitkering. Verder besteden wij aandacht aan de financiële gevolgen van belangrijke life-events, zoals 18 jaar oud worden. En besteden we tijdens de intake voor statushouders aandacht aan het recht op minimaregelingen.
30	Werk, inkomen en schulden	65+	Inwoners hebben enige of grote moeite met rondkomen	% inwoners van 65+ dat enige of grote moeite heeft met rondkomen	10%	9%	-1%	5%	13%	Minder inwoners hebben moeite met rondkomen	8%	Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlen	Wij stellen de regeling 'Tegemoetkoming digitale middelen' beschikbaar, om inwoners te ondersteunen in de aanschaf van digitale middelen die nodig zijn om te kunnen participeren. Bij de aanvraag van deze regelingen brengen wij cursussen digitale vaardigheden onder de aandacht.

31	Werk, inkomen en schulden	Jeugd	Inwoners hebben enige of grote moeite met rondkomen	% jeugdigen dat thuis moeite heeft met rondkomen	2,6%	3,4%	0,8%	1,3%	4,6%	Minder inwoners hebben moeite met rondkomen	2%	Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlen	Wij zetten in op bewustwording en kennis onder jeugdigen over geld en geldzorgen. Hiervoor organiseren wij de Week van het Geld. Daarnaast stellen wij de regeling 'Tegemoetkoming digitale middelen' beschikbaar, om jeugdigen (en volwassenen) te ondersteunen in de aanschaf van de digitale middelen die nodig zijn om te kunnen participeren.
32	Werk, inkomen en schulden	Jeugd	Kinderen die opgroeien in een uitkeringsgezin	% kinderen dat opgroeit in een uitkeringsgezin	4%	4%	0%	2%	7%	Minder kinderen groeien op in armoede	2%	Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlen	Wij zetten in op laagdrempelige en passende kindregelingen. Daarom vereenvoudigen wij de aanvraag van kindregelingen. En stellen wij een tegemoetkoming voor huishoudens met kinderen van 0 - 18 jaar beschikbaar.
33	Werk, inkomen en schulden	Jeugd	Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	1%	1%	0%	1%	2%	Meer jongeren participeren door werk	1%		Wij continueren de inzet van de leerwerkmakelaar. De leerwerkmakelaar zet zich in voor de begeleiding van jongeren tot 27 jaar zonder startkwalificatie, richting werk of een opleiding. Daarnaast maken wij afspraken met werkgevers over de begeleiding van jongeren zonder startkwalificatie.
34	Werk, inkomen en schulden	alle inwoners	Huishoudens die langer dan 1 jaar moeten rondkomen van het sociaal minimum	% huishoudens dat minstens 1 jaar moet rondkomen van het sociaal minimum	4,1%	4,6%	0,5%	2,6%	7,2%	Minder huishoudens hebben langer dan 1 jaar een laag inkomen (rond het sociaal minimum)	2,6%	Participatiewet en Wet gemeentelijke schuldhulpverlen	Wij passen de verordening Individuele inkomenstoeslag aan. Wij richten ons bijvoorbeeld op het voorkomen van een armoedeval bij inwoners die vanuit een uitkering gaan werken. Ook krijgen meer statushouders recht op de individuele inkomenstoeslag.
35	Werk, inkomen en schulden		Huishoudens met een bijstandsuitkering	% huishoudens met een bijstandsuitkering	2,7%	3,3%	0,6%	1,5%	5,5%	Minder huishoudens moeten rondkomen van een laag inkomen	1,5%	Participatiewet	Wij zetten erop in dat de verstrekkingen binnen regelingen overeen komen met het reële prijspeil. Hiervoor passen wij het prijzenboek aan.
36	Werk, inkomen en schulden	18-64 jaar	Huishoudens met geregistreerde problematische schulden	% huishoudens met geregistreerde problematische schulden	6%	6,8%	0,8%	4,7%	9,2%	Minder huishoudens hebben problematische schulden	4,7%	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	Wij stellen in 2025 een nieuw beleidsplan Schuldhulpverlening. In dit beleidsplan staat een aangescherpte strategie staat om schulden te voorkomen. En om inwoners duurzaam uit een problematische schuldsituatie te helpen. Daarnaast zetten wij in op de door ontwikkeling van de vroegsignalering van schulden. Wij kijken hiervoor wat de beste manier is om vroegsignalering te organiseren. Verder voeren wij het convenant 'Voorkomen huisuitzettingen' uit.
37	Werk, inkomen en schulden	18-64 jaar	Lopende reintegratie trajecten	Aantal personen (15-74) per 1.000 inwoners met een lopende re-integratie - /participatievoorziening	9,3	7,6	-1,70	2,7%	11,9%	Meer volwassen inwoners participeren door werk (van een re-integratie traject naar een betaalde baan)	7,6	Participatiewet	Wij werken verder aan het programma 'Opstap naar werk' om inwoners beter te helpen bij het vinden van werk of studie. Wij zorgen voor een passend aanbod van re-integratietrajecten, dat aansluit op de arbeidsmarkt. Bijvoorbeeld door het continueren van de inzet van matchmakers. En door het maken van afspraken met het UWV, werkgevers en andere gemeenten om scholing naar sectoren met tekorten mogelijk te maken.
38	Hulp en ondersteuning	Jeugd	Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	13%	14,6%	1,6%	12,1%	17,2%	Minder jeugdigen ontvangen specialistische jeugdhulp	12,1%	Jeugdwet	Samen met partners inzetten op normaliseren, vanuit het voorveld en de toegang. Opstellen van een verordening, duidelijkere afbakening aan de voorkant. Inzet van gemeentelijke consulenten.
39	Hulp en ondersteuning	Jeugd	Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	0,6%	0,9%	0,3%	0,5%	1,7%	Minder jeugdigen worden bedreigd in hun ontwikkeling en groeien veilig op	0,5%	Jeugdwet	Werken aan de doelstellingen uit de Regionale Opgave Op- en Afschalen, Regie en Escalatie voor een betere verbinding tussen zorg en veiligheid. Netwerkoverleg opzetten waar ook veiligheid aan tafel zit. Lokale uitwerking Toekomstscenario kind-en gezinsbescherming.

40	Hulp en ondersteuning	Jeugd 12-23	Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12-23 jaar	0,3%	0,2%	-0,1%	0,1%	0,4%	Minder jeugdigen worden bedreigd in hun ontwikkeling en groeien veilig op	0,2%	Jeugdwet	In overleg met Halt kijken wat de redenen zijn waarom jongeren in jeugdreclasering terecht komen, in overleg met o.a. welzijn partners, jeugd en jongerenwerk en sportief voorschoten kijken naar mogelijkheden van preventie.
41	Hulp en ondersteuning	alle volwassenen	Inwoners met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners	Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners	560	567	7	370	720	Meer inwoners met een ondersteuningsbehoefte kunnen thuis blijven wonen	560	Wet maatschappelijke ondersteuning	Ondanks vergrijzing en meer complexe problematiek cijfers gelijk houden door meer inzet op preventie maar ook door integraler te kijken naar de vraag achter de vraag. Sturen op voeren van procesregie waardoor te behalen doelen zo mogelijk sneller bereikt worden.
42	Hulp en ondersteuning	alle volwassenen	Inwoners met een hulp in de huishouding vanuit de Wmo per 10.000 inwoners	Clienten met hulp in de huishouding Wmo per 10.000 inwoners	240	250	10	190	310	Meer inwoners met een ondersteuningsbehoefte kunnen thuis blijven wonen	225	Wet maatschappelijke ondersteuning	Invoering hogere eigen bijdrage levert waarschijnlijk op dat meer mensen afzien van van geindiceerde HO. Verder doorontwikkelen beweegprogramma's voor ouderen.
43	Hulp en ondersteuning	70 jaar en ouder	Inwoners van 70 jaar en ouder dat zelfstandig woont	Woonsituatie van inwoners van 70 jaar en ouder	95,7%	95,7%	0%	98,8%	92,9%	Meer inwoners met een ondersteuningsbehoefte kunnen thuis blijven wonen	95,7%	Wet maatschappelijke ondersteuning	Is onderdeel van de woonzorgvisie. Meer geschikte woningen voor senioren waardoor meer doorstroming plaatsvindt. Naast woningen bieden van de juiste zorg bij zelfstandig wonen.
44	Hulp en ondersteuning	alle	Huiselijk geweld en kindermishandeling	Aantal meldingen huiselijk geweld/ zorgwekkende thuissituatie per 10.000 huishoudens	158	154	-4	122	206	Meer inwoners hebben een veilige thuissituatie	140	Wet maatschappelijke ondersteuning	Werken aan de doelstellingen uit de Regionale Opgave Op- en Afschalen, Regie en Escalatie voor een betere verbinding tussen zorg en veiligheid. Netwerkoverleg opzetten waar ook veiligheid aan tafel zit.